

**Informacja ze spotkania
w sprawie organizacji systemu wspomagania szkół i placówek oświatowych
w powiecie lubańskim**

W dniu 26 października 2015 r. w PCE odbyło się spotkanie przedstawicieli Powiatowego Centrum Edukacyjnego w Lubaniu, Biblioteki Pedagogicznej oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Lubaniu. Celem spotkania było ustalenie zasad współpracy trzech instytucji, realizujących zadania związane ze wspomaganiem szkół i placówek oświatowych, zgodnie z nowymi Rozporządzeniami:

- rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej zmieniające rozporządzenia *w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli* z dnia 21 sierpnia 2015 r.
- rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej zmieniające rozporządzenia *w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych* z dnia 6 sierpnia 2015 r.
- rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej zmieniające rozporządzenia *w sprawie w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych* z dnia 24 lipca 2015 r.

Realizacja przez PCE w Lubaniu w latach 2013 – 2015 projektu *Bezpośrednie wsparcie rozwoju szkół i przedszkoli poprzez wdrożenie zmodernizowanego systemu doskonalenia nauczycieli w powiecie lubańskim* była pilotażowym etapem tworzenia nowoczesnego modelu wspomagania szkół i placówek. Jego nowe zasady będą od stycznia 2016 roku obowiązywać placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz biblioteki pedagogiczne. Nowe zadania placówek doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych i bibliotek pedagogicznych zapisano w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie placówek doskonalenia Nauczycieli (Dz.U.z dnia 30 października 2012 r. ,poz. 1196) Rozporządzenie weszło w życie z dniem 31 października 2012 r. za wyjątkiem §1 pkt 5, który wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2016 r.

Nowy system wspomagania opiera się na ścisłej współpracy tych trzech instytucji, które mają wspólnie realizować działania związane z pomocą szkołom i placówkom. Celem tych działań będzie wprowadzanie trwałych zmian jakościowych w wybranych obszarach funkcjonowania szkoły. W nowoczesnym i efektywnym systemie wspomagania szkoły nacisk kładzie się na swego rodzaju samoświadomość szkoły, tj. jej zdolność do rozpoznania i nazywania potrzeb oraz umiejętność rozwiązywania problemów i wypracowywania optymalnych rozwiązań. Placówki doskonalenia nauczycieli, poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz biblioteki pedagogiczne mają wesprzeć szkołę w przeprowadzaniu takiej diagnozy, ustalaniu możliwych sposobów działania, realizowaniu działań, a także w ocenie efektów i opracowaniu wniosków.

Takie skoordynowane działanie – skrojone na miarę potrzeb danej placówki, szanujące jej podmiotowość i autonomiczność i nienarzucające gotowych rozwiązań – zapoczątkuje trwałe zmiany jakościowe w pracy szkoły, z korzyścią dla rozwoju dzieci i młodzieży, zgodnie z oczekiwaniami rodziców i lokalnego środowiska.

Na spotkaniu w dniu 26.10.2015 r. omówiono zadania i zaangażowanie w/w instytucji jako partnerów szkół i placówek z powiatu lubańskiego, uczestniczących w kompleksowym wspomaganiu ich rozwoju, wynikających z Rozporządzenia MEN oraz wskazano zadania, które są realizowane od 01 września 2015 r.

1. Rola Powiatowego Centrum Edukacyjnego

Obszar aktywności PCE to wspomaganie szkół, przedszkoli i placówek. Przepisy precyzyjnie określają, na czym ma polegać to wsparcie. Należy je rozumieć jako zaplanowane działanie realizowane bezpośrednio w szkole lub placówce, mające na celu poprawę jakości jej pracy. Zakres wspomagania szkoły określono szeroko. Obowiązkiem PCE jest zaplanowanie i prowadzenie działań mających na celu poprawę jakości pracy szkoły w zakresie wynikającym z kierunków polityki oświatowej państwa, zmian wprowadzanych w systemie oświaty, wymagań stawianych szkołom, realizacji podstaw programowych, rozpoznawania potrzeb dzieci i młodzieży oraz indywidualizacji procesu nauczania i wychowania, wyników i wniosków nadzoru pedagogicznego, wyników sprawdzianu i egzaminów, a także – co bardzo ważne – innych potrzeb wskazanych przez przedszkole, szkołę lub placówkę. Nowy system zakłada, że wspomaganie to proces ciągły, obejmujący kilka etapów: diagnozę potrzeb, zaplanowanie działań naprawczych, wdrożenie zmian, ocenę efektów, opracowanie wniosków do dalszej pracy. PCE może towarzyszyć szkole na wszystkich etapach podnoszenia jakości pracy, nauczania i wychowania. To koniec podejścia incydentalnego, opartego na doraźnych, jednokrotnych działaniach czy krótkich formach szkoleniowych, które nie prowadziły do rozwoju szkoły jako całości.

2. Rola Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

Nowe przepisy wyodrębniają obszary aktywności tych placówek. Pierwszy to diagnozowanie dzieci i młodzieży – poradnia wydaje opinie i orzeczenia, wspomaga nauczycieli w zakresie pracy z dziećmi i rodzicami. Drugi obszar to udzielanie dzieciom, młodzieży i rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej – pracownicy poradni prowadzą terapie, grupy wsparcia, warsztaty, udzielają porad, mediują, interweniują w sytuacjach kryzysowych. Trzeci obszar to wspieranie wychowawczej i edukacyjnej funkcji szkoły – pracownicy sugerują nauczycielom, jak rozwiązać problemy wychowawcze, rozpoznać potrzeby uczniów i rozwijać talenty, współpracują ze szkołą przy udzielaniu uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, podejmują działania edukacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień i ochrony zdrowia psychicznego. Do zadań poradni należy też właściwa organizacja kształcenia uczniów niepełnosprawnych. Formy realizacji tego zadania zostały w nowym rozporządzeniu opisane bardziej precyzyjnie. Poradnia wspólnie ze szkołą określa niezbędne warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne, także z wykorzystaniem TIK, odpowiednio do potrzeb i możliwości ucznia niepełnosprawnego. Poradnie już teraz prowadzą specjalistyczną diagnozę dziecka, określają jego potrzeby edukacyjne i rozwojowe oraz wskazują warunki ich realizacji, formy terapii i rewalidacji, potencjalne możliwości, mocne strony dziecka. Chodzi o odpowiednie zaprojektowanie środowiska edukacyjnego oraz wsparcie merytoryczne dyrektora i nauczycieli pracujących z dzieckiem niepełnosprawnym, tak by proces uczenia był jak najbardziej efektywny.

3. Rola Biblioteki Pedagogicznej

Do zadań wykonywanych przez biblioteki pedagogiczne należy gromadzenie, opracowywanie, ochrona, przechowywanie i udostępnianie użytkownikom materiałów bibliotecznych, organizowanie i prowadzenie wspomaganie szkół i bibliotek szkolnych, prowadzenie działalności informacyjnej i bibliograficznej oraz inspirowanie i promowanie edukacji czytelniczej i medialnej.

Z punktu widzenia wsparcia pracy szkoły najważniejsze są dwa pierwsze obszary aktywności bibliotek. W czasach szybkich zmian w edukacji, kiedy efektywność nauczania w dużej mierze zależy od umiejętności dostosowania się do nowych wymagań, biblioteki pedagogiczne będą przewodnikiem. Potencjał tkwiący w bibliotece pedagogicznej, jej wieloletnie doświadczenie i wykwalifikowana kadra będą wykorzystane w podnoszeniu jakości pracy szkół i nauczycieli. Jednym z podstawowych zadań bibliotek będzie udzielanie szkołom i placówkom niezbędnych informacji na temat zmian wprowadzanych w systemie oświaty, w tym zmian prawnych, oraz pomoc w ich wdrażaniu. Dlatego wśród zadań

bibliotek wymienia się gromadzenie i udostępnianie materiałów dotyczących kierunków polityki oświatowej państwa, literatury przedmiotu dotyczącej udzielania dzieciom i młodzieży oraz rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także literatury niezbędnej w procesie doskonalenia zawodowego nauczycieli i realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Szczególny nacisk położony zostanie na wsparcie szkół w wykorzystaniu nowoczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej (TIK) w edukacji. Biblioteka będzie w większym niż dotąd stopniu wspomagać nauczycieli w nabywaniu i rozwijaniu kompetencji cyfrowych. Chodzi o umiejętność praktycznego wykorzystania innowacyjnych metod nauczania na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych, a także o aktywne korzystanie z platform edukacyjnych czy e-learningowych kursów samokształceniowych. Ponadto zadaniem biblioteki pedagogicznej będzie wspomaganie szkół w zakresie zarządzania biblioteką szkolną.

Podczas spotkania omówiono działania realizowane już dziś w ramach wspomagania przez każdą z placówek.

Od 1 września 2015 r. **Powiatowe Centrum Edukacyjne** zaproponowało w swojej ofercie na rok szkolny 2015/2016:

- 4 sieci współpracy i wymiany doświadczeń: 1/ Sieć dyrektorów szkół i placówek oświatowych powiatu lubańskiego 2/ Sieć nauczycieli bibliotekarzy – rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży 3/ Za progiem. Uczeń i nauczyciel na progu klasy IV – sieć współpracy i samokształcenia dla nauczycieli przedmiotowców klas IV-VI 4/ Doradztwo edukacyjno – zawodowe szansą rozwoju uczniów – sieć współpracy i samokształcenia nauczycieli szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych;
- formę doskonalenia zawodowego z zakresie wspierania szkoły/placówki dla Liderów WDN. W ramach całego szkolenia zaplanowano cztery 4-godzinne moduły warsztatowe o tematyce: Moduł I. Diagnoza potrzeb rozwojowych placówki, Moduł II. Podstawowe koncepcje pracy grupowej i narzędzia diagnostyczne, Moduł III. Projektowanie wsparcia rozwojowego – Roczny Plan Wsparcia, Moduł IV. Współpraca zespołów nauczycielskich, monitorowanie i ewaluacja RPW.
- propozycję realizacji procesu wspomagania w placówce przez ekspertów zewnętrznych, zgodnie z potrzebami placówki.

Biblioteka Pedagogiczna realizuje:

- wspomaganie w zakresie obszarów wsparcia tj. potrzeb poszczególnych szkół i placówek w zakresie doskonalenia – zapewnia merytoryczne wsparcie w rozwiązywaniu problemów, aktualizuje zbiory w oparciu o diagnozę potrzeb poszczególnych sieci współpracy i samokształcenia, rekomenduje nowości zakupione do poszczególnych sieci, tworzy zestawy literatury dot. obszarów wsparcia nauczycieli,
- realizuje szkolenia nauczycieli sieci w zakresie umiejętności korzystania z baz biblioteki w systemie ALEPH z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, zasad korzystania z Biblioteczki Materiałów Samokształceniowych gromadzonych na potrzeby sieci, korzystania z Centrum Multimedialnego,
- działania na rzecz integracji i współpracy nauczycieli - bibliotekarzy bibliotek szkolnych:
- współpracuje z bibliotekarzami bibliotek szkolnych w sieci współpracy i samokształcenia,
- prowadzi konsultacje indywidualne w zakresie organizacji i zarządzania biblioteką szkolną - udziela merytorycznej pomocy,
- promuje edukację czytelniczą i medialną - prowadzi lekcje biblioteczne, konkursy, rekomenduje nowości na łamach biuletynu „Po Co Edukacja?” i stronie www.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna:

- udziela nauczycielom pomocy w dostosowaniu wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się,
- prowadzi konsultacje w przedszkolach, szkołach i placówkach,
- prowadzenie konsultacji z nauczycielami i innymi specjalistami oraz instytucjami działającymi na rzecz pomocy dzieciom, młodzieży i rodzicom w zakresie tworzenia IPET-ów,
- pracownicy Poradni biorą udział w charakterze specjalistów w posiedzeniach szkoleniowych rad pedagogicznych,
- specjaliści poradni wygłaszają prelekcje dla nauczycieli i rodziców,
- biorą udział w zespołach wychowawczych oraz zespołach ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej przedszkoli, szkół i placówek,
- prowadzą zajęcia psychoedukacyjne na terenie przedszkoli, szkół i placówek.

Wspólnie ustalono, co następuje:

1. Na stronie www każdej instytucji znajdzie się zakładka „Wspomaganie...” na której będą zamieszczone linki do pozostałych instytucji, materiały dot. działań w zakresie wspomagania realizowanych przez PCE, BP i PPP.

2. PPP opracuje na wzór oferty edukacyjnej PCE swoją ofertę wspomagania skierowaną do szkół i placówek, która zostanie zamieszczona także w zakładce „Wspomaganie” oraz wydrukowana i przekazana do placówek.

3. Spotkania przedstawicieli PCE, BP i PPP będą się odbywały raz w semestrze.

W spotkaniu udział wzięli:

1. Anna Adamska – dyrektor PCE w Lubaniu
2. Małgorzata Grzesiek – dyrektor PPP w Lubaniu
3. Krystyna Kozak-Kamińska – nauczyciel bibliotekarz w BP
4. Alina Męczywór – doradca metodyczny
5. Monika Bernacka – specjalista ds. organizacyjnych